

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 71 0 P 124888 16 Rev
Banjaluka, 06.03.2018. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću koje sačinjavaju sudije ovog suda i to, Darko Osmić kao predsjednik vijeća, te Jadranka Stanišić i Rosa Obradović kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužioca, R. b. d.d. BiH, Glavna Filijala B., Ul...., , protiv tuženih, R. R. iz B., ul...., K. B. iz B. ul...., zastupanog po punomoćniku, I. S., advokatu iz B., G. N.iz B., Ul....., zastupanog po punomoćniku, J. R., advokatu iz B., ., Ul.... i R. R. vl. S.U.R. „R. M.“ iz B., Ul....., radi ispunjenja ugovora, odlučujući o reviziji tužioca i reviziji drugotuženog, K.B., protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 124888 15 Gž od 30.09.2015. godine, na sjednici održanoj dana 06.03.2018. godine, donio je

PRESUDU

Revizija tužioca se usvaja, presuda Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 124888 15 Gž od 30.09.2015. godine preinačava i sudi:

Žalba trećetuženog, G. N. se odbija i presuda Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 124888 11 P od 15.12.2014. godine potvrđuje u odnosu na ovog tuženog.

Revizija drugotuženog, K. B. se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 124888 11 P od 15.12.2014. godine tuženi su obavezani da tužiocu, po osnovu Ugovora o dugoročnom nenamjenskom kreditu br. 2845447438 od 04.04.2007.god. i Ugovora o jemstvu od 04.04.2007.god., isplate 22.370,58 KM, sa zakonskom zateznom kamatom na iznos glavnog duga od 20.229,35 KM počev od 30.08.2011.god..

Istom presudom tuženi su obavezani da tužiocu nadoknade troškove parničnog postupka u iznosu od 1.292,50 KM.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 124888 15 Gž od 30.09.2015. godine žalba drugotuženog, K. B. je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Žalba trećetuženog, G. N. je usvojena i prvostepena presuda preinačena, tako što je zahtjev tužioca u odnosu na ovog tuženog odbijen.

Tužilac revizijom pobija drugostepenu presudu u dijelu kojim je žalba trećetuženog, G. N. usvojena i prvostepena presuda preinačena u odnosu na njega, zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se taj dio drugostepene presude preinači i udovolji zahtjevu tužioca.

Drugotuženi, K. B. revizijom pobija odluku drugostepenog suda u dijelu kojim je njegova žalba odbijena i prvostepena presuda potvrđena, zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se pobijani dio drugostepene presude preinači i odbije zahtjev tužioca.

Trećetuženi, G. N. je predložio da se revizija tužioca odbije.

Mada pobijani dio pravosnažne presude donesene u drugom stepenu od 20.229,35 KM ne prelazi iznos od 30.000,00 KM, kao uslova za dozvoljenost revizije shodno odredbama člana 237. stav 2. Zakona o parničnom postupku ("Sl. glasnik RS", br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 - u daljem tekstu ZPP), ovaj sud nalazi, da se revizijom tužioca osnovano ukazuje, da reviziju valja dozvoliti u smislu odredaba člana 237. stav 3. i 4. ZPP, jer da je u odluci drugostepenog suda izražen drugačiji stav u pogledu pravnog pitanja o kojem je revizijski sud već zauzeo shvatanje.

Revizija tužioca je osnovana.

Revizija drugotuženog, K. B. nije osnovana.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužioca kojem je u cjelosti udovoljeno prvostepenom presudom.

Po provedenom postupku prvostepeni sud je utvrdio: da je 02.04.2007. godine zaključen ugovor o dugoročno nenamjenskom kreditu između tužioca, R. b. d.d. BiH, Glavna Filijala B. i tuženih, R. R. i K. B., kojim se tužilac obavezao da im stavi na raspolaganje 30.000,00 KM na ime odobrenih kreditnih sredstava, a ovi tuženi su se obavezali da tužiocu ta sredstva vrate za 84 mjeseca, uz kamatnu stopu od 10,49 % na godišnjem nivou, što ukupno iznosi 42.475,44 KM; da su 04.04.2007. godine tužilac, R. b. d.d. BiH, Glavna Filijala B. i tuženi, G. N. i R. D. zaključili ugovor o supsidijarnom jemstvu, kojim su se tuženi, G. N. i R. D. obavezali, da ako korisnici kredita ne ispune svoju obavezu ni u naknadno datom roku na osnovu pismenog poziva banke, da će je oni ispuniti; da se ugovorom o jemstvu zaključenim 04.04.2007. godine između tužioca, R. b. d.d. BiH, Glavna Filijala B. i tuženog, SUR „R. M.“ B. čiji je vlasnik R.R., ovaj tuženi, kao ugovarač, obavezao da će ispuniti obaveze po osnovu navedenog ugovora o kreditu, ukoliko to po pismenom pozivu ne učine korisnici kredita; da je tužilac, R. b. d.d. BiH, Glavna Filijala B. pismenom od 02.06.2011. godine pozvao tuženog, R. R. kao korisnika kredita, da ispuni svoja dugovanja po osnovu navedenog ugovora o kreditu u roku od 5 dana; da je tužilac R. b. d.d. BiH, Glavna Filijala B. podneskom od 20.06.2011. godine pozvao tuženog, K. B., kao korisnika kredita da u narednom roku od 5 dana izmiri svoje obaveze prema tužiocu, a po osnovu navedenog ugovora o kreditu; da među parničnim strankama nije sporno, da korisnici kredita, tuženi, R.R. i K. B., kao ni jemci, tuženi, G. N., R. D. i R.R., vlasnik SUR “R. M.“ iz B., nisu isplatili tužiocu, po osnovu navedenog ugovora o kreditu i ugovora o jemstvu ukupno 22.370,58 KM; da je tužilac podnio tužbu prvostepenom sudu, 23.08.2011. godine.

Temeljem ovakvog činjeničnog utvrđenja, a s pozivom na odredbe člana 17., 26., 1002., 1004. i 1065. Zakona o obligacionim odnosima, prvostepeni sud je zaključio, da je zahtjev tužioca osnovan, pa je stoga sudio tako što je donio odluku kao u izreci prvostepene presude.

Drugostepeni sud je prihvatio činjenična utvrđenja prvostepenog suda i zaključak tog suda, sem u dijelu kojim je prvostepeni sud obavezao trećetuženog, G. M., pa je stoga sudio tako što je donio odluku kao u izreci drugostepene presude.

Iz razloga odluke drugostepenog suda proizilazi, da nije bilo mjesta da sud obaveže G. M. kao jemca, da tužiocu ispuni obaveze po osnovu navedenog ugovora o kreditu, jer da tužilac nije dokazao da potraživanje po osnovu ugovora o kreditu nije mogao da naplati od korisnika kredita.

Odluka drugostepenog suda nije pravilna u dijelu kojim je preinačena prvostepena presuda i odbijen zahtjev tužioca u odnosu na trećetuženog, G. M., dok je u preostalom dijelu pravilna.

Obligaciono-pravni ugovor predstavlja saglasnost volja ugovornih strana o nastanku, mijenjanju ili prestanku obligacionog odnosa. Osnovno pravilo u ispunjenju ugovora je dužnost učesnika da izvrše svoje obaveze iz ugovora i da odgovaraju za neispunjenje ugovora. Saglasno ovom pravilu, povjerilac u obligaciono-pravnom odnosu je ovlašten da od dužnika zahtijeva ispunjenje obaveze, a dužnik je dužan ispuniti obavezu savjesno i u svemu kako ona glasi, shodno odredbama člana 262. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ", br. 29/78, 39/85, 45/89, 57/89, "Službeni glasnik Republike Srpske", br. 17./93, 3/96 i 74/04 - u daljem tekstu: ZOO).

U konkretnom slučaju, tužilac, R. b. d.d. BiH, Glavna Filijala B. je sa tuženim, G. M., R. D. om i R.R. om, vlasnikom SUR „R. M.“ B., zaključio ugovor o jemstvu, kojim su se ovi tuženi obavezali na ispunjenje obaveze iz ugovora o kreditu zaključenog između tužioca, R. b. d.d. BiH, Glavna Filijala B. i tuženih, R. R. i K. B., dana 02.04.2007. godine, u slučaju da korisnici kredita prestanu sa ispunjavanjem obaveze otplate kredita u ugovorenim mjesečnim ratama. Dakle, tuženi, G. N., R. D. i R.R., vlasnik SUR „R. M.“ B., su preuzeli obavezu otplate kredita, uz uslov da korisnici kredita to ne učine u roku koji im tužilac ostavi u pismenom pozivu. Ovdje je u pitanju tzv. supsidijarno jemstvo (član 997, 1004 stav 1. ZOO)

Prema izvedenim dokazima u prvostepenom postupku proizilazi, da je tužilac, R. b. d.d. BiH, Glavna Filijala B. pismenim podnescima, od 02.06.2011. godine i 20.06.2011. godine pozvao tužene, R. R. i K. B., kao korisnike kredita, ostavljajući im za to određen rok, da ispune svoje obaveze po osnovu navedenog ugovora o kreditu.

Kako isti nisu ispunili svoje obaveze, a što nije ni sporno među parničnim strankama, tužilac je stekao pravo da ispunjenje obaveze zahtijeva i od tuženih, G. M., R. G. i R. R., vlasnika SUR „R. M.“ B., kao supsidijarnih jemaca.

Kod takvog stanja stvari, bez uticaja je, da li se tužilac može naplatiti iz primanja korisnika kredita, odnosno njihove pokretne i nepokretne imovine, jer je obaveza jemaca, pa sam tim i trećetuženog, G. N. kao supsidijarnog jemca nastala, čim tuženi, R.R. i K. B., kao korisnici kredita, nisu ispunili svoje obaveze ni nakon što ih je tužilac pismeno pozvao da to urade, shodno odredbama člana 1004 ZOO.

Stoga se stanovište drugostepenog suda, kada je u pitanju obaveza trećetuženog, G. M., ukazuje nepravilnim, pa je ovaj sud shodno odredbama člana 250. stav 1. Zakona o parničnom postupku ("Sl. glasnik RS", br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 - u daljem tekstu ZPP) usvojio reviziju tužioca, te preinačio odluku drugostepenog suda u dijelu kojim je preinačena odluka prvostepenog suda i sudio kao u stavu 1. izreke ove odluke.

Sliljedom prednjeg, ovaj sud nalazi da su nižestepeni sudovi pravilno sudili, kada su obavezali drugotuženog, K. B., kao korisnika kredita, da ispuni svoje obaveze prema tužiocu. Ovo tim prije, što se revizijom drugotuženog, K. B. ne dovodi u pitanje stanovište nižestepenih sudova, da je potpisivanjem ugovora o dugoročnom nenemjenskom kreditu od 02.04.2007. godine,

drugotuženi, K. B. preuzeo obavezu da će tužiocu vratiti odobrena novčana sredstva, na način pobliže opisan u ugovoru.

Kod nesporne činjenice, da drugotuženi, K. B. nije ispunio svoju ugovorenu obavezu, osnovanim se ukazuje zahtjev tužioca u odnosu na ovog tuženog, u smislu odredaba člana 262 ZOO.

Kako se revizijom drugotuženog, K.B. ne dovodi u pitanje zakonitost i pravilnost odluke drugostepenog suda, valjalo je primjenom člana 248. ZPP, donijeti odluku kao u stavu 2. izreke ove presude.

Predsjednik vijeća
Darko Osmić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić